

§ 1 Justering av protokoll

Protokollen för den 21, 22 och 24 september justerades.

§ 2 Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade att *Anna-Lena Sörenson* (S) avsagt sig uppdraget som ledamot i EU-nämnden.

Kammaren biföll denna avsägelse.

§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2015/16:21

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:21 Teach for Sweden

av Maria Stockhaus (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 23 oktober 2015.

Skälet till dröjsmålet är redan tidigare inbokade engagemang och resor.

Stockholm den 1 oktober 2015

Utbildningsdepartementet

Helene Hellmark Knutsson

Interpellation 2015/16:22

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:22 Förbättrad lärarutbildning

av Maria Stockhaus (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 23 oktober 2015.

Skälet till dröjsmålet är redan tidigare inbokade engagemang och resor.

Stockholm den 1 oktober 2015

Utbildningsdepartementet

Helene Hellmark Knutsson

§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2015/16:3 till civilutskottet

2015/16:18 till konstitutionsutskottet

Skrivelse

2015/16:27 till justitieutskottet

Motioner

2015/16:259 till skatteutskottet

2015/16:130 till utbildningsutskottet

2015/16:189 och 256 till socialförsäkringsutskottet

2015/16:171, 172 och 257 till socialförsäkringsutskottet

2015/16:253 till justitieutskottet

2015/16:131 och 156 till konstitutionsutskottet

2015/16:190, 249, 254 och 255 till justitieutskottet

Svar på
interpellationer

§ 5 Svar på interpellation 2015/16:11 om hur hela Sverige ska leva

Anf. 1 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Saila Quicklund har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att regeringen ska leva upp till målet att hela Sverige ska leva.

Till att börja med vill jag säga att landsbygden står inför stora utmaningar men rymmer också goda möjligheter. Ett av regeringens övergripande mål är att Sverige ska ha lägst arbetslöshet år 2020. För detta behövs en livskraftig och aktiv landsbygd. Regeringen vill ta vara på landsbygdens möjligheter och förena en miljömässigt hållbar utveckling med ekonomisk tillväxt – en grön tillväxt – som ger förutsättningar för ökad sysselsättning och framtidstro i hela landet.

Som Saila Quicklund påpekar är turismen viktig för Sverige, och inte minst för landsbygden. Besöksnäringen skapar allt fler jobb runt om i Sverige. I budgetpropositionen föreslår regeringen investeringar i besöksnäringen med fokus på natur- och ekoturism, investeringar i utvecklingen av hållbara exportmogna tillväxtdestinationer samt marknadsföring av Sverige utomlands. Regeringen har också nyligen lanserat en maritim strategi där turismen utgör en viktig del.

De gröna näringarna ska vara livskraftiga, driva innovation och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart. Viktiga verktyg är till exempel arbetet med den nationella livsmedelsstrategin och det nationella skogsprogrammet. Båda dessa arbeten har potential att generera fler jobb och levande landsbygd.

Politiken inom landsbygdsområdet består bland annat av åtgärder i det svenska landsbygdsprogrammet. Programmet innehåller åtgärder för att stärka jordbruksföretag och andra företag på landsbygden, miljö- och klimatåtgärder samt åtgärder för förbättrad livskvalitet på landsbygden.

Regeringen bedriver även en modern och aktiv regional tillväxtpolitik som inriktas på att regionerna ska ges möjligheter att växa och utvecklas efter sina särskilda förutsättningar. Det bidrar till jobb och hållbar tillväxt

i alla delar av landet, i såväl städer som landsbygder. Här finns bland annat tillgång till resurser inom de regionala strukturfondsprogrammen, insatser inom kommersiell service och regionala företagsstöd.

Men i dag saknas en sammanhållen politik för Sveriges landsbygder. För att lägga grunden för en sådan politik, en politik för långsiktigt hållbar utveckling i Sveriges landsbygder, har regeringen tillsatt en parlamentarisk kommitté. Kommittén ska lämna förslag till en politik som skapar förutsättningar för tillväxt, företagande, sysselsättning, attraktivitet och boende på landsbygden. Det här viktiga arbetet är ett led i min och regeringens strävan mot utvecklingskraft, aktivt företagande och jobb i hela landet.

Anf. 2 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Tack, landsbygdsministern, för svaret!

Det blir väldigt tydligt hur stora skilljelinjerna i landsbygdspolitiken är mellan regeringspartierna och Moderaterna.

Jag vill ge en kort beskrivning av min verklighet på landsbygden. Till att börja med står landsbygden helt stilla utan bilen. Regeringens aviserade höjningar på diesel med 60 öre och på bensin med 55 öre plus en lastbils-skatt som gör att en åkeriägare kommer att få ökade kostnader med 140 000 kronor per lastbil slår ju väldigt hårt mot landsbygden.

Vi behöver en levande landsbygd med en stark skogsindustri, en stark besöksnäring, en trygg livsmedelsförsörjning och mycket mer. Genom att göra det dyrare att anställa unga, att köra bil, att driva lantbruk och att transportera varor riskerar man att jobben minskar dramatiskt. Vi har nog alla tagit del av mjölkböndernas svåra situation. Det kan inte ha gått många förbi. För mjölkbönderna innebär diesel- och bensinskattehöjningarna att en redan allvarlig situation riskerar att bli ännu sämre.

Skattebetalarna har i en rapport räknat ut att de som allra mest behöver bilen mellan 2016 och 2018 får en total ökad kostnad för bensin med minst 8 150 kronor. Regeringen tycks ha glömt att bilen inte är ett val utan att den är ett måste på landsbygden. Jag är helt övertygad om att landsbygdsministern också vet om att många behöver två bilar. Dessutom bortser regeringen från att kostnaderna för att köra bil inte bara är beroende av bensin och bränslekostnader i stort. Enligt Swedbanks schablonberäkning för en ny bil som kostar 240 000 kronor och som körs 1 500 mil per år är kostnaden per körd mil 52,60 kronor.

Dessutom hörde vi alla att Stefan Löfven och Magdalena Andersson inför valet högljutt lovade att bensinpriserna inte skulle höjas, de var redan höga som de var. Det är ännu ett av många löftessvek från regeringen, kan vi konstatera.

Det blir nu mindre lönsamt att jobba och dyrare att bo på landsbygden, och det bidrar ju absolut inte till fler jobb och inte heller till en levande landsbygd. Vi saknar inte direkt utmaningar på landsbygden, och detta är ett hårt slag mot människor som många gånger redan har små marginaler och som är helt beroende av bilen för att ta sig till jobbet, till fritis och till idrottsaktiviteter. Jag är inne i längdåkningsbranschen och skjutsar mina barn både fem och tio mil per träning. Lägg därtill in matinköp och sociala aktiviteter.

Min fråga till landsbygdsministern blir självklart: Är landsbygdsministern verkligen medveten om dessa utmaningar? Om han är det, hur kan han föra en så landsbygdsfientlig politik?

Prot. 2015/16:11
2 oktober

Svar på
interpellationer

Anf. 3 LARS TYSKLIND (FP):

Herr talman! Jag begärde ordet för att jag tycker att Saila Quicklund tar upp ett oerhört viktigt ämne om hur hela Sverige ska leva. Det är många av oss som har våra rötter på landsbygden och som ställer oss den frågan. Den spänner över många politikområden, och man måste kunna se helheten i det här. Jag hoppas att Sven-Erik Bucht som landsbygdsminister känner ett speciellt ansvar för att driva dessa frågor i regeringssammanhang. Andra ministrar är kanske också inblandade i detta. Det handlar naturligtvis mycket om generella åtgärder.

Man måste ändå ha utgångspunkten att det finns väldigt olika förutsättningar i olika delar av landet. Det måste man ha med sig när man föreslår olika åtgärder.

Drivmedelsbeskattningen är både ett ekonomiskt styrmedel och ett fiskalt medel för att få budgeten att gå ihop.

De drivmedelsskattehöjningar som nu föreslås innebär en direkt straffskatt på landsbygden. De motverkar tillväxt och jobb på landsbygden. Man kan säga att människor ska åka kollektivt, men vi vet alla att kollektivtrafiken de facto inte är något större alternativ på landsbygden. Det finns naturligtvis kollektivtrafik, men ska man kunna arbetspendla och åka till olika aktiviteter är det väldigt komplicerat. Bilen är absolut livsnödvändig på landsbygden.

Det finns en annan väldigt viktig fråga som också tas upp här. Som bohuslänning vet man att besöksnäringen är någonting som ständigt växer. Den är kraftigt underskattad i den allmänna diskussionen, tror jag. Man kan titta på exportvärdet. Utländska turisters konsumtion i Sverige ligger på nästan 100 miljarder. Det kan jämföras med saker och ting som de flesta säkert anser har väldigt stor betydelse för Sverige, som järn- och stålexporten. Den är drygt hälften av detta. Här finns en extremt stor potential, speciellt för landsbygden.

Ett annat område som är helt vitalt för landsbygden är infrastrukturen. I debatten fokuseras nu mycket på järnvägen och järnvägsunderhållet. Det är naturligtvis helt rätt efter årtionden av eftersatt underhåll. Vi måste få vår järnväg att fungera. Men det innebär inte att vägarna får komma i skymundan. Jag vill verkligen uppmana regeringen att i en framtida diskussion kring infrastrukturpropositionen och annat ha med sig att vägarna är grundbulten i landsbygdens infrastruktur. Det som ibland brukar kallas det femte transportslaget, it och bredband, som inte nämnts här tidigare, är också en väldigt viktig faktor att ha med sig.

När vi ändå talar om infrastruktur kan jag nämna förslaget att introducera tyngre och längre lastbilar, vilket alliansregeringen gjorde ett väldigt ambitiöst förarbete till. Det kommer att ha stor betydelse för sysselsättningen på landsbygden. Vi är ganska nära att kunna införa tyngre lastbilar på 74 ton. Men även längre lastbilar, som inte minst har betydelse för skogsindustrin, är någonting som vi måste jobba vidare på. Detta spänner över många områden, men landsbygdsministern har naturligtvis ett speciellt ansvar.

Anf. 4 EMMA NOHRÉN (MP):

Herr talman! Jag tackar för denna viktiga interpellationsdebatt om hur hela Sverige ska leva. Det är väldigt spännande att lyssna, men jag blir förvånad när ledamöterna Saila Quicklund och Lars Tysklind gör om hela

frågan om landsbygdens framtid och vara eller icke vara till att handla om att köra på bensin eller diesel. Det är inte ett mått på hur bra landsbygdspolitiken är. Den verkliga utmaningen är att komma bort från fossilberoendet. Då måste också landsbygden vara med. Att ha en fossilfri fordonsflotta är någonting som gynnar oss alla. Det var faktiskt Alliansen som antog visionen om en fossiloberoende fordonsflotta 2030, och det skedde redan 2009. Det är en vision som vi välkomnar, men vad har hänt sedan dess? Hur ska vi komma dit? För att kunna investera i framtidens transporter måste vi också börja jobba på det och få in medel till detta.

Jag anser att landsbygdsfrågorna har nedprioriterats länge under Alliansens tid. Som sagt handlar landsbygdsfrågorna om så mycket mer än bara bensinpriset. Vi ser färre bygdeskolor, färre bibliotek och även färre lantbrukare. Det är inte så att de börjar lägga ned nu, utan det har skett under lång tid. Landsbygden är avlövad, och det har skett under Alliansens tid, med både Folkpartiets och Moderaternas goda minne.

Detta försöker nu den här regeringen att vända. Det handlar om att man ska ha goda livsvillkor i hela landet. Det måste finnas en livsmedelsaffär. Därför ökar den här regeringen stödet till kommersiell service, så att lanthandeln kan vara kvar. Då kanske man inte behöver åka de där fyra fem milen till närmaste köpcenter, utan kan åka ett kortare avstånd till den närmaste lanthandeln med cykel eller bil. Det här stödet har inte räknats upp på många år.

Vi har också tillsatt en utredning om hur statliga myndigheters närvaro ska se ut i hela Sverige. Det var vår civilminister Ardalan Shekarabi som gav detta uppdrag till Statskontoret. Vad vi ser är att statliga jobb försvinner först från landsbygden. Det har skett också under Alliansens tid och med deras goda minne. Detta försöker nu vi reda upp. Det kanske kan göras utlokaliseringar, så att man kan bo på landsbygden utan att behöva åka så långt till jobbet.

Vi satsar även stort på skolor. Jag tror på de här satsningarna och alla de andra saker som vår landsbygdsminister tidigare refererade till. Vi har en livsmedelsstrategi med en långsiktig vision för livsmedelsproduktionen i Sverige. Den är också parlamentarisk – alla partier är involverade, för vi tycker att det här är så viktigt att det inte bara ska bli partipolitik. Vi måste ha långsiktiga regler. Jag undrar hur Saila Quicklund och Lars Tysklind tänker när de nedprioriterar landsbygden och reducerar den till ett slagträ i debatten om bensinskatt.

Anf. 5 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Saila Quicklund försöker göra en verklighetsbeskrivning av den utveckling som sker på den svenska landsbygden. Tyvärr lyfter hon inte in någon självvransakan i den beskrivningen. I många stycken håller jag med henne. Det har blivit väldigt tufft på den svenska landsbygden under Alliansens åtta år av styre. Det är efter de här åtta åren väldigt mycket som är gjort.

Emma Nohrén var inne på glesbygdsbutikerna. Under alliansregeringens styre har glesbygdsbutikerna mer än halverats. Mer än 300 jordbruksföretag har lagts ned per år under dessa åtta år. Bensin- och dieselskatten har under åtta år av alliansstyret höjts fyra gånger med totalt 1,48 kronor. Man har dock inte gett någon kompensation till de gröna näringar som är verksamma på svensk landsbygd. Tvärtom har man under dessa åtta år

minskat dieselskattereduktionen från 2,38 kronor till 90 öre. Det är direkt företagsfientligt och slår mot landsbygdsföretagen. Under regeringen Persson infördes ett förhöjt grundavdrag på 5 000 kronor för människor boende på svensk landsbygd. Det första som alliansregeringen gjorde var att ta bort det grundavdraget. Det är klart att det här påverkar människor som bor på svensk landsbygd.

Vad har då den här regeringen gjort under knappt ett år? I morgon har det gått ett år. En sak som vi satte på plats omgående var arbetet för att ta fram en nationell livsmedelsstrategi. Den har väldigt mycket bäring på svensk landsbygd. Det handlar om primärproduktionen, jordbruket, trädgårdsnäringen och det kustnära fisket. Det handlar också om livsmedelsindustrin, som skapar väldigt mycket sysselsättning och ofta är landsbygdsnära.

Vi jobbar mycket intensivt med det nationella skogsprogrammet. Det handlar väldigt mycket om jobb på svensk landsbygd såväl direkt i skogen som i den industri som tar hand om råvarorna.

Vi har satt på plats en parlamentarisk kommitté. Det har aldrig hänt i Sverige tidigare att man har tagit ett samlat grepp om en landsbygdspolitik. Där bjuder vi in alla partier att vara med i den diskussionen.

Den första fråga som jag får av företag på svensk landsbygd när jag besöker dem är: Hur ska vi få tag i rätt utbildad personal? Här sätter regeringen in enorma resurser på arbetsmarknadsåtgärder, att utbilda människor på yrkesskolor och att se till att människor får kompetens att gå vidare i högre utbildning. Det är frågor som direkt berör landsbygden.

Jag återkommer med lite svar på Lars Tysklinds funderingar i mitt nästa inlägg.

Anf. 6 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Efter Emma Nohréns inlägg blev det ännu mer tydligt att Miljöpartiet absolut inte visar någon förståelse för de konsekvenser som bensin- och dieselskattehöjningarna får på landsbygden. Jag minns också att Miljöpartiets partiledare Åsa Romson uttryckte att Brommas eventuella nedläggning inte var en fråga för något annat län än Stockholm. Storstadsfixeringen är total för Miljöpartiet.

De höjda arbetsgivaravgifter för unga som regeringen nu har återinfört kommer att slå oerhört på våra län och kanske i synnerhet Jämtlands län. Det är beklagligt att regeringen själv i sin budget säger att skattehöjningarna bedöms bidra till ett minskat arbetsutbud. Man konstaterar alltså själv att arbetsutbudet kommer att minska.

Enligt Svenskt Näringsliv handlar det om ca 19 000 jobb, vilket man pekade på redan i början på året. Enligt Svenskt Näringslivs företagarpanel under första kvartalet i år svarade företagen i Jämtlands län att hela 46 procent av företagen i stället kommer att välja äldre och mer erfarna personer, att 38 procent av företagen får försämrad lönsamhet och att 12 procent skulle låta bli att ersätta den unga medarbetaren som slutar. Detta är förödande konsekvenser för jobben och tillväxten. Det ger också en klar bild av effekterna av regeringens skattehöjningar.

Turismen ökar stadigt i Jämtlands län och i Sverige generellt sett. År 2014 ökade antalet gästnätter med hela 9 procent, och det är ett rikssnitt på 7 procent. Det är mot den bakgrunden man ska se regeringens skatte-

höjningar på jobb och företagande och aviserade indragningar av tågtrafiken till Jämtlands län. Jag tänker då på nattågen till Åre. Det skapar en otrolig osäkerhet för turism och besöksnäring i Jämtlands län, som är en av de viktiga och få basnäringar som länet har.

SJ kommer nu bara att köra nattåg under några veckor under högsäsong. Vi talar om sommar och vinter under några få veckor. Det kommer självklart att vara väldigt negativt för besöksnäringen i vårt län. Besöksnäringen arbetar väldigt aktivt för att bredda säsongerna och göra det attraktivt året runt.

Vi ska inte heller glömma de arbetspendlare som åker till både Göteborg och Stockholm för att jobba. De bor i Åre och jobbar i södra Sverige. För dem försvårar man också möjligheterna att bo kvar. Det är frapperande att SJ säger att man drar in nattågen för att det inte finns en lönsamhet när man samtidigt plockar ut 1,9 miljarder för att täcka finansieringen i regeringens budget. Det är anmärkningsvärt.

Jag är orolig för att regeringen nu tar bort kravet på de 20 000 poliser som alliansregeringen hade som ett mål och också nådde under sin tid. Man ska dra in tolv av polisbilarna i Jämtlands län. Vi vet att 12 procent av landets yta är vårt län. Vi tappar också den polisiära närvaron i Gäddede, Hede och Hoting. Då blir kraven på mobilitet ännu större. Det skapar en väldig osäkerhet.

Jag har en fråga till landsbygdsministern kopplat till arbetsgivaravgiften och de höjningar som ni gör och har gjort. På vilket sätt underlättar en kraftig höjning av arbetsgivaravgiften för unga och deras möjligheter att komma in på arbetsmarknaden?

Anf. 7 LARS TYSKLIND (FP):

Herr talman! Jag blev lite förvånad över Emma Nohréns inlägg. Jag inledde med att säga att man skulle se på helheten. Det är en annan sak att man sedan bara tar upp vissa saker. Det som Emma Nohrén tar upp handlar mycket som stöd och bidrag. Det jag talar om är företagens villkor. Ska människor vara kvar på landsbygden är det helt avgörande att det finns företag på landsbygden.

Vi har talat mycket om besöksnäringen. Men vi får inte glömma bort att grunden för landsbygden trots allt är de gröna areella näringarna som både jordbruk och fiske utgör. Det är också en stor grund för besöksnäringen.

Det finns många olika strategier som man hänvisar till. Att man håller på att jobba med strategier är inte någonting som vi från Folkpartiets sida tycker är dåligt. Om vi ser på livsmedelsstrategin har vi tidigare haft ett arbete som hette Matlandet Sverige som var bra på många sätt.

Det är klart att vi ska ha en fossiloberoende fordonsflotta. Det målet ligger fast. Men precis som jag sa förut måste man ha utgångspunkten att det finns olika förutsättningar i olika delar av landet. Från Folkpartiets sida vill vi inte höja skatten på arbete och företagande. Vi föreslår en del höjningar av skatten inom detta område som ekonomiskt styrmedel. Det är en äkta grön skatteväxling.

Om vi ser på landsbygdens problematik har vi ett förslag som handlar om att man ska differentiera reseavdraget så att det får en större regional träffsäkerhet. I de kommuner där kollektivtrafiken inte är ett alternativ får människor betydligt större möjligheter att göra reseavdrag än i tätortsnära

och i storstäder där kollektivtrafiken är ett reellt alternativ. Vi kan vara helt överens om en fossiloberoende fordonsflotta.

Anf. 8 EMMA NOHRÉN (MP):

Herr talman! Det var skönt att vi var överens om att vi måste ta klimatet på allvar och se till att vi får en fossilfri fordonsflotta och ett fossilfritt samhälle framöver.

Vi står inför en otrolig ödesfråga när det kommer till klimatet. Jag tror att vi alla här inne och de som lyssnar på debatten har tagit del av Johan Rockströms idéer. Vi får inte komma över tvågradersmålet om vi ska klara oss. Även om vi når det kommer det att påverka och bli kännbart.

Vi måste ställa om samhället. Ett sätt att göra det är grön skatteväxling så som Lars Tysklind föreslog. Genom att höja skatten på det som är dåligt för miljön, till exempel fossila drivmedel, kan vi satsa på det som är bra för miljön och på det sättet ställa om till ett hållbart samhälle.

De höjningar av skatten på drivmedel som det nu talas om ska förstås gå tillbaka till att utveckla nya drivmedel och utveckla landsbygden. De kommer att gå till vägar, som vi talade om förut, kollektivtrafik och järnvägar. Vi måste komma igång med omställningen av samhället på riktigt. Att man i det arbetet vill lämna landsbygden utanför är en gåta.

Vi har precis sett att man i världen antagit nya miljömål. Det har varit ett stort möte i New York. Det är en fantastisk utveckling vi kan se. Det bådär gott inför Parismötet där världen ska försöka kommer överens om hur vi ska nå målet att inte förstöra jorden mer än vad vi gör.

Det kommer att bli en spännande tid framöver. Jag tror att vi genom att flytta fokus från en detaljfråga till det större perspektivet ser att det kommer att gynna alla.

Anf. 9 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Utgångspunkten för samarbetsregeringen när det gäller det statsfinansiella läget är att det är tufft. Efter åtta års borgerlig styrning och efter ett års blockering för att kunna vända utvecklingen börjar man på minus 67 miljarder, det vill säga 67 000 miljoner. Det är utgångspunkten. Skattesänkningar på 140 miljarder som skulle skapa jobb gjorde att vi fick en extremt hög arbetslöshet. Dessa skattesänkningar på 140 miljarder går i huvudsak till storstäderna. De rikaste kommunerna i landet tillfördes 1 miljard. Det fick inte landsbygdskommunerna någon del av, utan man gav till dem som hade mest. Utgångspunkten är alltså minus 67 miljarder.

Höjda arbetsgivaravgifter för de unga, som Saila Quicklund tar upp, kostar 17 miljarder per år. Varje jobb har kostat 1,2–1,5 miljoner per år. Alla ekonomiska experter som tittar på det här säger att det är att slarva med skattemedel. Det är ett väldigt slarv med skattemedel man har ägnat sig åt. Det är generella åtgärder som till största del, Saila Quicklund, kommer storstaden till del. Små smulor hamnar på svensk landsbygd.

Det är klart att med den politik med stora skattesänkningar som man har fört under många år har det inte hänt någonting på svensk landsbygd. Då var man såklart tvungen att ta bort 5 000 kronor i förhöjt grundavdrag för dem som bor på svensk landsbygd. Man prioriterade något helt annat.

Lars Tysklind tar upp infrastrukturfrågor. De är jätteviktiga för svensk landsbygd. Därför föreslår vi nu, utöver andra infrastruktursatsningar, 200

miljoner i budgetpropositionen för 2015 särskilt riktade till svensk landsbygd. Det handlar om järnvägar, vägar och kollektivtrafik och om att förbättra möjligheterna för människor som bor där ute.

Bredbandssatsningen är en annan oerhört viktig satsning. Den är närapå ännu viktigare än när vi en gång i tiden elektrifierade svensk landsbygd. Här finns i de regionala fonderna 1,2 miljarder för att göra de ortssammanbindande näten. Det handlar framför allt om Norrland, där Saila Quicklund bor. Det gäller 3,25 miljarder i landsbygdsprogrammet, som under den förra programperioden låg på 1,6 miljarder. Detta är en rejäl satsning, inte på att elektrifiera utan på att se till att svensk landsbygd har modern kommunikation. Det är en förutsättning för att människor ska kunna bo, leva och verka där och kunna driva sina företag.

När det gäller service på landsbygden innebär satsningen att butikerna kommer att kunna söka 88 miljoner varje år för att investera, byta kylar och bygga om butikerna. Det blir 35 miljoner i särskilda driftsbidrag för de landsbygdsbutiker som finns längst ut på svensk landsbygd. Detta är en total förändring från den politik som ni förde under åtta år och som var förödande för svensk landsbygd.

Anf. 10 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Landsbygdsministern talar om stora satsningar. Många av dem har alliansregeringen redan påbörjat. Jag skulle vilja ställa en fråga: Kan någon från regeringen förklara hur 36 miljoner på kommersiell service blir mer än 100 miljoner, som alliansregeringen hade i budgetpropositionen för 2015?

Det finns dock också positiva inslag i det som landsbygdsministern säger. En del som jag uppskattar är den parlamentariska kommitté som ska tillsättas. Vi moderater finns naturligtvis med där också, och vi kommer att vara oerhört starka när det gäller att driva just landsbygdsfrågorna.

Faktum kvarstår ändå, landsbygdsministern: Vi har en tyngd mot företagare och människor som bor och verkar på landsbygden. Det gäller främst, som jag tidigare har hävdat, bensin- och dieselskatten och arbetsgivaravgiften för unga, som nu ökar med 40 000 kronor per år och anställd för företagen. Självfallet säger Moderaterna nej till bägge dessa delar.

Vi har inte nämnt RUT och ROT. Löfven brukar kalla sin regering för den första jämställdhetsregeringen. Ändå slår han hårdast på kvinnors företagande via nedsättningar i RUT-reformen också för de nyanlända. Det är ju kvinnor och nyanlända som har varit den största målgruppen och som har fått positiva saker från RUT. Bönderna får ytterligare pålagor via handelsgödselskatten, som alliansregeringen tog bort men som regeringen nu vill införa igen. Finanspolitiska rådet är kritiska. De säger att det blir 37 000 färre jobb. Svenskt Näringsliv hävdar att det handlar om 19 000 jobb, och de är också kritiska.

Talartiden rinner ut. Jag vill tacka landsbygdsministern för debatten. Vi får säkert anledning att återkomma i just denna viktiga fråga för landet – landsbygdsfrågan.

Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr talman! Saila Quicklund tar upp några saker som över huvud taget inte stämmer. Vi har inte infört handelsgödselskatten. Vad vi har gjort är

Prot. 2015/16:11
2 oktober

Svar på
interpellationer

att vi har fördubblat metangasreduktionen till svenska lantbruk – fördubblat den! Detta kommer vi att fortsätta med. Vi kommer att stimulera miljöåtgärder som är positiva.

Saila Quicklund tar upp RUT-avdraget och att det har försämrats. Ja, i så måtto att det nu inte är 50 000 per person utan 25 000 per person som kan nyttjas. Och ja, det får en konsekvens: 1 procent av dem som har utnyttjat RUT-avdraget har använt mer än så, och då framför allt till poolrengöringar och andra aktiviteter och framför allt av miljonärer. Miljonärerna behöver inte en fortsatt skattesubvention av detta. Det är en skillnad som denna regering gör, och det tar vi ansvar för. Detta tänker vi också berätta.

Den här regeringen tror på Sverige. Den tror på ett Sverige där man håller ihop – ett Sverige där man inte sätter landsbygden åt sidan utan gör satsningar för svensk landsbygd. Vi tar nu det första steget med budgetpropositionen för 2016. Vi skulle ha tagit stegen kraftfullt redan med budgetpropositionen för 2015, men den blockerade tyvärr Alliansen tillsammans med Sverigedemokraterna.

Vi gör nu rejäla satsningar på den nationella livsmedelsstrategin, det nationella skogsprogrammet och den parlamentariska kommittén. Vi gör jättesatsningar när det gäller infrastruktur på landsbygd via bredband och på att stimulera kollektivtrafik. Vi gör satsningar på servicepunkter – det som har varit bedrövligt under den förra regeringen. Tack för en bra debatt!

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2015/16:6 om handgranat mot polisbuss

Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jeff Ahl har frågat mig vilka konkreta åtgärder jag och regeringen avser att vidta för att bemöta hotet av att militära vapen används mot ordningsmakten.

Det faktum att det i dag finns områden där det förekommer social oro som drabbar såväl samhällsföreträdare som boende är djupt bekymmersamt. En sådan utveckling, som dessutom innebär att man använder vapen mot rättsstatens aktörer, är en utveckling som samhället inte kan acceptera.

Social oro, gängkriminalitet och organiserad brottslighet måste bemötas från flera håll. Såväl brottsbekämpande som brottsförebyggande insatser måste intensifieras på lokal nivå. Inte minst krävs åtgärder för att minska de sociala klyftor som skapar förutsättningar för den här problematiken.

Det brottsförebyggande arbetet på nationell nivå har tyvärr varit åsidosatt de senaste åren. Regeringen kommer därför att förstärka de brottsförebyggande åtgärderna, bland annat genom att utveckla samordningen mellan olika aktörer, inte minst på lokal nivå, och ta fram en nationell handlingsplan för det brottsförebyggande arbetet.

Illegala vapen utgör ett allvarligt problem, och fortsatta insatser för att motverka dessa är en prioriterad fråga för regeringen. Polismyndigheten och Tullverket har intensifierat sitt samarbete de senaste åren, vilket bland annat har resulterat i att antalet beslagtagna vapen har ökat kraftigt.

Som Jeff Ahl nämner i sin fråga finns även exempel på att kriminella personer använder sig av andra vapen än traditionella skjutvapen, såsom handgranater. Jag anser att det är viktigt att samhället kan ingripa på ett effektivt och ändamålsenligt sätt mot exempelvis illegalt användande av handgranater. Det finns bland annat skäl att se över straffbestämmelserna i lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Regeringen har tagit flera initiativ som syftar till att reagera mot organiserad brottslighet, motverka kriminella gäng och försvåra införseln av illegala vapen. Arbetet kommer att fortsätta, och det kommer att intensifieras. Regeringens politik för fler jobb, minskade ekonomiska klyftor och satsningar på utbildning är dessutom grunden för att fler ska känna en framtidstro i alla delar av landet.

Anf. 13 JEFF AHL (SD):

Herr talman! Jag tackar inrikesministern för svaret. Jag håller med om att lagskärpningar såklart är en del i arbetet. Brottsförebyggande arbete är också alltid en viktig del. Det stora problemet är att ingen regering, vare sig den här eller tidigare regeringar, gör något åt grundproblematiken. Man fyller på de här utanförskapsområdena år efter år, och man gör ingenting aktivt för att motverka den grova organiserade brottslighet som vi ser eskalera.

Det som vi ser nu gränsar till krigsscener i de här utanförskapsområdena, och det eskalerar allt snabbare. Man skjuter in raketer i laglydiga medborgares lägenheter, man kastar sten på polisen, man startar mordbränder mot polisstationer och kastar även handgranater mot poliserna. Det här sker även mot samhällsföreträdare såsom ambulanssjukvårdare och brandkår. Det förekommer även egen rättsskipning av kriminella nätverk i de här områdena. Dessutom genomför man fordonskontroller och så vidare – listan kan göras jättelång.

Vid millennieskiftet, år 2000, hade ingen trott att vi skulle stå och prata om de här sakerna nu. Ingen skulle ha trott det, utan man skulle ha skrattat åt det. Men nu står vi här och pratar om det, och frågan är hur mycket det ska få eskalera.

Handgranater är ett mycket allvarligt vapen att använda. Det kan ju inte klassas som något annat än ett militärt vapen. Det var tur att det var rätt sorts fordon som blev utsatt för attacken, för hade det varit ett vanligt polisfordon hade vi antagligen haft fyra väldigt allvarligt skadade eller, om vi hade haft riktig otur, döda poliser.

I går kunde jag läsa i Aftonbladet om något som kallas ”polisfishing”. Man lurar in poliser i bakhåll, blockerar fordonet så att det inte går att komma därifrån och kastar sedan brunnslöck på polisfordonet. Vem vet, det kanske snart singlar ned en eller annan handgranat där också om vi inte gör något åt situationen.

Informationsansvarige Mats Eriksson på Västerortspolisen säger följande: Utvecklingen pekar på att det kommer att öka i omfattning och även att mindre orter drabbas. Det finns färre poliser och brist på förstärkning. Det är en oroande utveckling.

Ja, herr talman, det är en väldigt oroande utveckling. Jag skulle vilja säga att det är en skrämmande utveckling till och med. Återigen: Ingenting görs för att angripa grundproblematiken. Till exempel minskar man antalet poliser i relativa tal gentemot befolkningen. Jag ser att inrikesministern

skakar på huvudet, men det är ju så. Man har slopat målet på 20 000 poliser, och man tillskjuter inte de resurser som krävs för att genomföra den omorganisering vi ser av poliskåren i dag. Det är dags för den här regeringen och inrikesministern att ta ansvar för den oansvariga politik som har bedrivits under flera decennier.

Vi ser kriminalitet i Mexiko och Brasilien som avskräckande exempel på vad som kan hända om man låter kriminalitet eskalera för mycket. Där är det på riktigt krig i vissa av städerna, till exempel i Rio de Janeiro och de favelor som finns där.

Med hänsyn till att regeringen inte gör något för att stärka polisen som har till huvudansvar att lösa det här och att vi nu ser att man börjar använda ganska allvarliga vapen är frågan om vi inte ska ta hjälp av andra myndigheter, till exempel Försvarsmakten. Man kan exempelvis till att börja med låna splitterskyddade fordon om situationen eskalerar. Det finns även möjligheter att ta hjälp av militären vid till exempel upplopp, som man gör i andra länder. Såklart ska polisen alltid leda, men den möjligheten finns att ta till om man skulle vilja.

Militären har utbildning för att kunna hantera upplopp. Till exempel löste svenska soldater upploppen utanför Pristina i Kosovo med bravur.

Om det behövs ny lagstiftning eller om det går att använda redan tillgänglig sådan får man väl utreda och se över, men jag undrar om regeringen är beredd att se över lagstiftningen och försöka använda redan befintlig lagstiftning för att hjälpa till om situationen eskalerar ytterligare.

Anf. 14 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Var det här det bästa Jeff Ahl kunde komma på under de två veckor som han har haft på sig sedan interpellationen skrevs? Det har aldrig satsats mer ekonomiska resurser på polisen än nu – aldrig. Vi har inte haft fler poliser i Sverige på 35 år, oavsett hur Jeff Ahl fiffjar med täljare och nämnare och försöker hitta på egna mått. Under ett anförande på fyra minuter var det främsta förslaget att vi ska låna in splitterskyddade fordon från militären. Är det så vi ska lösa problemen i Sverige? Är detta det främsta förslaget på åtgärd som Jeff Ahl och Sverigedemokraterna har?

Låt mig säga vad vi har gjort. Vi ska skärpa straffen för handgranater och explosiva varor. Vi fördubblade ju straffen för de andra vapnen, men tyvärr lyckades inte den förra regeringen få med straffen för handgranater och explosiva varor. Vi ska skärpa kontrollen över sprängämnesprekursorer, det vill säga sådana ämnen man kan använda för att framställa bomber. Vi ska göra ett smugglingsbrott av att ta in handgranater, vilket det i dag inte är. Tullen är alltså tyvärr bakbunden i sitt agerande. Vi har skärpt straffen för vapenbrotten, och vi ska införa straffen för stämpling, försök till och förberedelse av grova vapenbrott. Jag ska om 30 minuter vara i EU-nämnden och beskriva hur vi har verkat i EU och fått stora framgångar så att hela vapendirektivet arbetas om. De stiftade vapnen, det vill säga deaktiverade vapen som kan reaktiveras i Sverige, kommer vi att införa en miniminivå på i EU så att vi slipper det faktum att man kan köpa vapen i snabbköpen i Slovakien, Tjeckien eller Almqvists Ungern och sedan ta tillbaka dem till Sverige, reaktivera dem och använda dem på gatorna.

Det här är konkreta åtgärder. Det har aldrig varit mer pengar till polisen än nu. Det är fler poliser än på åtminstone 35 år. Lite fakta och lite rättning från Jeff Ahl hade alltså inte skadat.

Herr talman! Till att börja med kan jag konstatera – och det här är vanligt förekommande – att inrikesministern inte lyssnar på vad jag säger. Jag sa i mitt inledande anförande, vilket ministern skulle ha hört om han hade lyssnat ordentligt, att jag tycker att det är bra att regeringen inför de här lagskärpningarna som nämns och att man vidtar vissa andra åtgärder. Men ni gör fortfarande inte någonting åt grundproblematiken.

Inrikesministern ska också ha klart för sig att det nog är dags att börja lyssna på dem som faktiskt arbetar med det här och sluta leva i sin lilla bubbla. Den oberoende genomförandekommitté som hade till uppdrag att se på den här frågan just vad gäller omorganisering konstaterade att det saknas 1 miljard i dag. Dessutom har ni släppt målet om att ha 20 000 poliser. Med hänsyn till den stora migration och befolkningsökning som vi har innebär det att antalet poliser per invånare minskar. Så nej, jag håller inte på med sifferfiffel, utan jag konstaterar faktum, nämligen att regeringen inte gör det som krävs.

En stat får inte släppa kontrollen över vissa områden, vilket man har gjort. Jag hoppas att inrikesministern har läst den rapport som jag håller i min hand. Men det verkar han inte ha gjort. Den heter *En nationell översikt av kriminella nätverk med stor påverkan i lokalsamhället*. Om man bläddrar lite i den kan man till exempel läsa om, vilket jag tog upp förut, kriminella som genomför egen rättsskipning och har ett eget rättsväsen i de här områdena, utan statens kontroll. Man genomför så kallad beskyddarverksamhet hos näringsidkare och tar alltså mer eller mindre ut skatt av dem för att kunna finansiera fortsatt kriminell verksamhet. Man genomför fordonskontroller, konstateras det. Det är också myndighetsutövning. Det är ju vanligtvis polisen som får genomföra fordonskontroller, men det gör man ändå. I flera fall beskrivs att skjutningar har skett på öppen gata utan att man har kunnat lagföra någon, därför att folk är livrädda för de här kriminella personerna.

Det står så här: Det medför att det ordinarie rättssystemet till viss del sätts ut spel. Jag skulle säga att det i vissa fall har satts ut spel nästan totalt. Det står också att de här områdena bedöms vara generellt svåra för polisen att arbeta i och att man har svårt att bedriva långsiktiga insatser på grund av resursbrist och annat. Nu när ni inte ger de pengar till polisen som de behöver kommer det att bli problem igen, och regeringen är inte beredd att ta ansvar för den här oansvariga politiken. Det är uppenbart.

Med en sverigedemokratisk politik hade vi inte behövt ha den här diskussionen, för då hade polisen fått de resurser som behövs vad gäller både tilldelade medel och lagliga rättigheter att kunna bekämpa den här typen av kriminalitet.

Inrikesministern och regeringen kommer nog att behöva se över möjligheten för polisen att ta hjälp av andra myndigheter för att skydda sin personal vid till exempel en eskalerad situation. Men inrikesministern och regeringen verkar inte vara bekymrade över att det nu kastas handgranater på poliser, att poliser luras in i bakhåll eller att polisen inte kan röra sig fritt. De blir ibland tvungna att ta andra vägar in i utanförskapsområdena. De kan inte ta de ordinarie vägarna på grund av att de då blir utsatta för stenkastning, brunnslockskastning eller – som vi nu har sett – handgranatskastning.

Men, det är ju regeringen som får ta ansvar. Och det är ert problem, Anders Ygeman, om samhällskontraktet mellan stat och människor som bor i utanförskapsområden börjar brytas och luckras upp. Det är nämligen det vi ser i dag.

Jag blir oroad när inrikesministern inte lyssnar på vad jag säger och sedan raljerar över problematiken. Det ser jag som mycket allvarligt.

Anf. 16 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Lyssna, säger Jeff Ahl. Då får Jeff Ahl ursäkta att jag när han säger att ingenting görs, vilket han sa två eller tre gånger i sitt förra inlägg, har svårt att förstå att det skulle uppfattas som beröm för regeringens åtgärder. Men Jeff Ahl får gärna förklara på vilket sätt det skulle vara beröm för de åtgärder som regeringen vidtar. Jag välkomnar naturligtvis ett eventuellt beröm, även om det var lätt dolt av Jeff Ahl.

Ja, regeringen tar ansvar. Nej, Sverigedemokraterna tar inte ansvar. Det är ingen nyhet. Och ingen låtsasbudget, inga låtsaspengar och inga låtsaskronor kommer att hjälpa polisen. Ja, det stämmer att målet om 20 000 poliser inte finns med budgeten. Ja, vi har väsentligt fler än 20 000 poliser i Sverige. Ja, vi har 28 000 polisanställda i Sverige som sysslar med polisiärt arbete, och många av dem leder undersökningar. Ja, det är polisen som ska välja vilka yrkeskategorier som bäst gör respektive arbetsuppgift. Ja, civilingenjörer ska kunna leda förundersökningar om databedrägerier. Och ja, civilekonomer ska kunna jaga ekonomiska brottslingar.

Det är därför vi inte längre siffrsätter hur många som ska vara poliser och hur många som ska vara andra anställda.

För Jeff Ahl kan det väl vara värt att fundera på varför ingen annan statlig verksamhet har siffrsatta mål per yrkeskategori. Och om Jeff Ahl nu tycker att den typen av siffrsatta mål är en bra idé ser jag fram emot att han föreslår det för till exempel Försäkringskassan. Hur många ska vara försäkringshandläggare, hur många ska vara försäkringsaktuarier och så vidare? Men såvitt jag vet finns det inte ens med i SD:s fantasibudget.

När det gäller huvudfrågan finns det ett betydande problem i de socialt utsatta områdena i Sverige. Vi har haft kanske tio tolv år av växande klyftor i Sverige. Vi har haft åtta år av växande arbetslöshet och sjunkande skolresultat. Man kan inte bli förvånad om det leder till ökade sociala spänningar och ökad brottslighet.

Det är därför regeringen nu för en politik som ska bryta den utvecklingen, för att sätta fler människor i arbete, för att vända utvecklingen i skolan och minska klyftorna. Det är att ta bort grogrunden. Det är att lösa problemen i grunden, som Jeff Ahl talade om.

Vi ska också komplettera den politiken med ett fungerande polisarbete. Det ska vara problembaserat, underrättelsestyrt och slå ut brottsligheten.

Vi har gjort betydande framsteg i delar av Sverige. Titta på utvecklingen i Södertälje och jämför med hur det var där för fem sex år sedan. Bra polisingripanden slår ut brottsligheten. Bra samarbete med andra myndigheter drar undan den ekonomiska försörjningen av den grova organiserade brottsligheten. Och med ett bra kommunalt arbete och bra brottsförebyggande arbete kan vi vända utvecklingen, inte med fantasipengar och fantasipolitik.

Anf. 17 JEFF AHL (SD):

Herr talman! Det är lätt för inrikesministern att stå här i talarstolen och inte ta den eskalerande situationen på allvar. Det är klart att det finns lokala exempel där polisen kan ha lyckats tillfälligt. Men det står återigen skrivet i rapporten, om inrikesministern har läst den, att det är långsiktigheten som är problemet eftersom polisen inte har de resurser som krävs.

När regeringen nu blir utsatt för kritik från dem som faktiskt arbetar med det här i den dagliga verksamheten – de säger att det saknas en hel miljard för att genomföra den omorganisation som krävs – och när ni till och med blir stämnda måste ni väl ta det på allvar?

Inrikesministern borde skämmas. Det är inte i inrikesministerns lägenhet som det regnar in nyårsraketer. Det är laglydiga medborgare som ni har övergivit som utsätts för det.

Utanförskapet ökade även under den tidigare socialdemokratiska regeringen. Det är såklart den borgerliga regeringens fel också, men det är även ert fel.

Det som jag har sagt att ni inte gör någonting åt är grundproblematiken. Och grundproblematiken är när man fyller på utanförskapsområdena. Grundproblematiken är när man struntar i att på riktigt ge polisen de verktyg och resurser som krävs för att lösa situationen.

Nu är jag oroad och står här och försöker föreslå vissa åtgärder. Det gör jag eftersom jag som enskild riksdagsledamot i varje fall ska ha gjort det jag kan genom att uppmärksamma det här.

Det är de hårt arbetande medborgarna som drabbas, och ni gör ingenting åt det. Den blunda-och-chansa-politik som ni bedriver kommer att straffa sig i längden. Men problemet är som sagt att den inte kommer att straffa er i regeringen, annat än att ni förlorar lite i opinionen. Det är de laglydiga medborgarna vars bilar eldas upp, vars lägenheter förstörs och vars säkerhet inte längre finns kvar i de områdena som drabbas.

Det är ni som äger ansvaret för att upprätthålla statens våldsmonopol. Men ni retirerar och gör ingenting för att lösa problematiken. Det skrämmer mig.

Anf. 18 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Det var hårda ord från Jeff Ahl, och helt gripna ur luften.

Åk ut till Rinkeby i Stockholm, Jeff Ahl! Där bygger vi nu en ny polisstation. 200 poliser kommer att placeras där. Åk till Malmö, som hade problem i somras! Till årsskiftet får de över 100 nya poliser. Åk till Södertälje där vi har vänt utvecklingen!

I varje polisregion kommer det nu att komma fler poliser och fler poliser i yttre tjänst. Det är poliser som kommer att jobba för att vända den utveckling som tas upp i rapporten.

Jag vågar lova att om vi möts här i kammaren igen om ett år, Jeff Ahl, kommer du att se att det är väsentligt färre områden som har den problematik som tas upp i rapporten.

Vi jobbar med det. Vi jobbar aktivt med poliser i lokalområdet. Det är hela poängen med den reform som har gjorts. Vi jobbar aktivt med straffskärpningar för vapen, också för handgranater och explosiva ämnen. Vi jobbar med smuglingen. Och vi jobbar på EU-nivå.

Prot. 2015/16:11
2 oktober

Svar på
interpellationer

Till skillnad från Sverigedemokraterna har vi en aktiv politik. Och vår politik bygger inte på låtsaspengar, låtsasbudgetar och låtsasminskning. Vår politik finansieras i verkligheten och ger resultat i verkligheten.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2015/16:7 om omprioritering av biståndet för att möta det akuta behovet

Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Karin Enström har frågat mig varför regeringen inte omprioriterar i nuvarande budget för att möta det akuta behovet.

Världen upplever just nu den allra allvarligaste humanitära situationen sedan andra världskriget. Omkring 60 miljoner människor är på flykt. Och FN försöker i dagsläget bistå 79 miljoner människor med humanitärt stöd.

Humanitära kriser pågår på en rad olika platser. I Syrien är 12 miljoner människor i behov av humanitärt stöd. I Jemen saknar halva befolkningen tillgång till mat. I Irak flyr människor Isils våld. I Myanmar flyr rohingya-folket över havet. Vi får inte heller glömma den ukrainska krisen i vårt närområde eller Somalia som har lidit av en utdragen humanitär kris i mer än 25 år.

Det finns fler exempel. De humanitära behoven är stora och kommer sannolikt att öka.

Interpellanten pekar på att World Food Programme är underfinansierat. Det gäller hela det humanitära systemet. Samtliga humanitära organisationer är i dagsläget underfinansierade. I dagsläget är det av FN ledda humanitära arbetet genom så kallade appeller endast finansierat till 41 procent. Det är tyvärr inte heller något nytt. De senaste åren har appellerna varit finansierade till bara drygt hälften.

Sverige är redan en av de största givarna till det humanitära systemet. Och vi är den största givaren av kärnstöd till just World Food Programme.

Mot bakgrund av den allvarliga humanitära situationen stärker regeringen nu det humanitära arbetet på en rad fronter och ökar stödet. Regeringen har beslutat att inom ramen för biståndsanslaget avsätta ytterligare 50 miljoner kronor till humanitära ändamål. Hälften av dessa kommer att gå till World Food Programmes insatser i Syrien. Den andra hälften går till FN:s katastroffond Central Emergency Response Fund, som kanaliserar humanitärt bistånd till kriser världen över.

Givet Syrienkrisens komplexitet har regeringen även fattat beslut om inriktningen för en helt ny biståndsstrategi för Syrienkrisen, bland annat i syfte att stödja Syriens grannländer, som tagit emot mer än 4 miljoner syriska flyktingar. Avsikten är att omkring 1,6 miljarder kronor över fem år ska avsättas till denna strategi. Dessutom avser regeringen att öka det humanitära stödet 2016 med omkring 485 miljoner kronor.

Vi bedriver även ett aktivt arbete inom FN-systemet för att se till att pengarna används så effektivt som möjligt. Regeringen tar krafttag för att möta de globala behoven och driver på för reformer av det humanitära systemet, för bättre samordning och för att alla länder måste ta ansvar och bidra till att nödställda får hjälp.

Det är centralt att komma ihåg att det är ett stort antal kriser som pågår. Vi får inte glömma bort kriser som inte är i strålkastarljuset, och vi måste vara redo att bidra till att människor i behov av humanitärt bistånd kan nås med mat, sjukvård och skydd oavsett var de befinner sig. Sveriges oöronmärkta stöd bidrar i hög grad till detta.

Prot. 2015/16:11
2 oktober

Svar på
interpellationer

Anf. 20 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Tack, biståndsministern, för svaret!

Biståndsministern beskriver i sitt svar väldigt väl det mycket dystra läge som vi ser i vår omvärld. Det handlar om akuta situationer. Det handlar om situationer som fortfarande är akuta trots att de har pågått i många år. Inte minst i Afrika har många konflikter och flyktingkatastrofer permanentats, och människor bor i flyktingläger år efter år i brist på andra alternativ.

Jag är glad över att regeringen i förra veckan beslutade att nu, under detta år, ge extra bidrag både till World Food Programme och till katastroffonden – 25 miljoner plus 25 miljoner. Det är bra.

Det är också bra att regeringen säger sig vilja öka det humanitära stödet och även föreslår det i budgetpropositionen för nästa år. Men det gör mig också fundersam. För två veckor sedan sa nämligen biståndsministern i Aftonbladet att det vore oansvarigt att ta pengar från annan biståndsverksamhet. Jag hoppas att jag har missförstått det uttalandet.

Självklart är det en ständig balansgång i vår biståndspolitik mellan det akuta hjälpbehovet – som är extremt stort just nu – och den andra typen av bistånd, som Sverige är bra på och har en god tradition av. Det handlar om utvecklingsbistånd. Det handlar om att arbeta med att sprida demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter – det som vi är överens om runt om i världen – och bygga en bättre framtid på lång sikt.

Men i den här mycket akuta situationen har vi som sagt fler människor på flykt än någonsin sedan andra världskriget. Det vi ser i Syrien är en fruktansvärt blodig konflikt. Den såg till att börja med ut att vara en del av den arabiska våren, men den här konflikten har inte bara permanentats utan ser ut att bli ännu mer allvarlig. Omkring 250 000 människor har fått sätta livet till. Miljoner människor är på flykt, både inne i Syrien och i Syriens grannländer. Några av dem försöker ta sig till Europa, men huvuddelen är kvar på plats i Syrien eller i Syriens grannländer.

I den oerhört svåra situation de är i nu tillkommer ännu ett problem, och det är att de inte ens får mat för dagen. Då måste vi kunna hålla flera tankar i huvudet samtidigt genom att kunna öka det humanitära stödet i den här extremt akuta situationen och samtidigt titta på långsiktighet. Där är Syrienstrategin en del, och övriga biståndsaktiviteter bidrar till att försöka få ett slut på den här konflikten.

Just nu ser det inte ljust ut. Vi ser att Ryssland nu aktivt blandar sig i det här kriget. Ryssland och USA försöker tala med varandra, men om vi ska vara riktigt ärliga har det internationella samfundet misslyckats med att få stopp på denna fruktansvärda konflikt, som ju är grundorsaken.

I ljuset av detta tycker vi att vi nu måste öka stödet. Då räcker det inte med 50 miljoner, utan jag skulle önska att regeringen verkligen undersöker möjligheten att redan i år öka det humanitära stödet ytterligare, utöver de 50 miljonerna, och även öka det humanitära stödet ytterligare i budgetpropositionen för 2016.

Anf. 21 SOFIA DAMM (KD):

Herr talman! Tack till Karin Enström, som initierat en oerhört angelägen interpellationsdebatt!

Hur möter Sveriges regering de utmaningar som det innebär när fler människor än på många decennier nu är på flykt? Det är människor som flyr undan vedervärdig terror och våldsamma regimer i sina hemländer.

Som vi talat om här tar de krigsdrabbade ländernas grannländer ett oerhört stort ansvar i flyktingmottagandet, och dessa länder är i desperat behov av vårt stöd. Det är också de hjälporganisationer som finns på plats. Det krävs enorma humanitära insatser för att skapa trygghet för alla de medmänniskor som nu befinner sig på flykt.

Biståndsministern redogjorde i sitt svar för de ansträngningar som Sverige nu gör i form av att höja stödet till UNHCR och till FN:s katastrof-fond. Detta är naturligtvis bra, men jag önskar att regeringen hade valt att göra mer. Världsläget gör att en omställning av svenskt bistånd är en nödvändighet för att möta den akuta situation som råder – en akut situation som dessvärre ser ut att vara ett tag.

Kristdemokraterna anser att det multilaterala stöd som Sverige ger till en rad olika FN-organ måste fokuseras och i större utsträckning samlas hos de organisationer som har störst verksamhet bland flyktingar och som arbetar med barns säkerhet och rättigheter. Det är organisationer som UNHCR, World Food Programme och Unicef, FN:s barnrättsorganisation, som regeringen nu dessutom väljer att sänka stödet till.

Biståndsministern brukar betona att svenskt bistånd ska gå till sådant där Sverige gör störst nytta. Det är ju allas vår absoluta målsättning. Men ord måste gå till handling. Att fortsätta att pytsa ut pengar till en mängd olika multilaterala organisationer känns inte längre rimligt.

Jag vill därför fråga biståndsministern om regeringen kommer att genomföra en rejäl översyn av det bistånd som kanaliseras via FN-organ och andra multilaterala organisationer för att minska antalet mottagare och i stället fokusera och effektivisera.

Jag vill även passa på att fråga vilka de är, de reformer regeringen vill se av det humanitära systemet som biståndsministern inledde med att tala om.

Anf. 22 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Tack till Karin Enström och Sofia Damm för frågorna!

Sverige är som sagt den femte största humanitära givaren i världen. Vad gäller de omedelbara katastrofinsatser som behövs i år gör vi redan mer än de flesta andra länder i världen. Det är ungefär tio länder som står för finansieringen av drygt hälften av hela det humanitära systemet. Vi tycker inte att det är rimligt. Vi tycker inte att det är rimligt att vi som stora biståndsgivare ska avsluta existerande långsiktiga projekt för att nu täcka upp för andra länders oansvarighet i fråga om att finansiera det humanitära systemet.

Vilka projekt tycker Karin Enström att vi ska ta från? Ska vi lägga ned biståndet till enskilda länder för att täcka upp för att resten av världen inte gör sitt i den akuta situation som finns nu, där Sverige redan gör mer än de flesta andra länder?

Vi ökar som sagt stödet redan i år. Vi har en pott, och vi kommer att gå in och ta ytterligare ansvar om vi hittar ointecknade medel som vi kan använda. Men framför allt driver vi nu frågan strategiskt.

Sofia Damm frågade hur vi driver den här frågan för att reformera det humanitära systemet. Nästa år kommer ett humanitärt toppmöte, det första i sitt slag någonsin. Där får man se över det humanitära systemet, där behoven växer år från år.

De har ökat de senaste fem åren. Det växer hela tiden oerhört alarmerande. Precis som Karin Enström pekade på finns det människor som lever i flyktingläger sedan årtionden. Vi vill se reformer, speciellt på fyra områden. Framför allt gäller det respekten för humanitärt tillträde. Den har dramatiskt minskat i takt med uppkomsten av aktörer som Isil, religiösa extremister och andra som inte respekterar biståndsbetarens humanitära neutralitet. Humanitära biståndsbetare mördas och förföljs. Man bombar sjukhus och skolor. Man förstör det vi försöker göra. Detta måste vi göra något åt.

Sedan måste vi göra något åt det långsiktiga. I dag går 80 procent av de humanitära anslagen till människor som är på flykt på grund av krig och konflikter. Det är inte jordbävningar och naturkatastrofer utan krig och konflikter som är den starkast drivande orsaken till det ökande humanitära behovet. Dessa människor kommer inte att kunna återvända inom sex månader eller ett år.

Jag var i Dadaab i Kenya för ett par veckor sedan. Där bor 350 000 flyktingar i ett läger på gränsen till Somalia. De har funnits där sedan 1991. Det sitter flyktingar i flyktingläger i Algeriet som flydde från Västsaharakrisen 1975. Det finns palestinier som har vistats i drygt 50 år i flyktingläger. Detta är inte hållbart. Vi måste ha en strategi för att överbrygga det humanitära till en långsiktig lösning, och det driver vi på för.

Sedan har vi detta med finansieringen. Är det bara vissa länder som frivilligt ska finansiera det humanitära systemet? Vi tycker att vi måste ha ett större ansvarstagande från alla länder, så att alla länder är med och betalar. Det ska inte vara frivilligt, utan man ska vara tvungen att vara med i systemet. Sedan måste vi också få in finansiärer från den privata sektorn och från nya biståndsländer i regionen, inte minst i Gulfen, där det finns de som har stort intresse av detta.

Anf. 23 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Vi har under lång tid haft en bred samsyn när det gäller målet för biståndet – att arbeta för att utrota fattigdom och förtryck. Det är vårt ansvar, och vi tar vårt ansvar som stor biståndsgivare. Vi ska ha en ambitiös utvecklingspolitik, och vi ska ha ett generöst bistånd.

Det är också viktigt att det bistånd vi ger ger verkligt resultat. Vi har på olika sätt arbetat för att just bli tydligare i biståndsverksamheten. Det handlar om att kunna fokusera och utvärdera, så att man gör rätt saker.

Som jag sa i mitt tidigare inlägg är grundstenarna i detta det som är målet för vår utrikespolitik, nämligen att främja demokrati, mänskliga rättigheter och en hållbar utveckling, liksom att hävda internationell rätt och självklart också jämställdhet.

Vi ska vara ett land som tar ansvar för människor på flykt. Vi ska vara ett land som uppmanar andra att också ta på sig detta delade ansvar. Självklart kan inte ett enda land göra allt självt.

Men i det allvarliga läge som vi är i nu ska vi på alla möjliga sätt uppmåna fler att ta större ansvar, och jag hoppas att biståndsministern och utrikesministern gjorde det i New York i veckan. Det finns problem i sammanhang där man lovar stöd till olika katastrofer och kriser men sedan inte uppfyller sina löften. Är detta något som biståndsministern har tagit upp med sina kollegor under veckan i New York?

Eftersom läget är så akut är det självklart viktigt att arbeta med den akuta hjälpen. Detta ställer höga krav. Lite byråkratiskt kallas det ju för multilateralt kärnstöd, och det låter nog för de flesta människor ganska obegripligt. Men de multilaterala organisationerna, de organisationer som ligger under FN – det handlar om World Food Programme, UNHCR, katastroffonden och ett antal andra FN-organisationer – försöker vi från svensk sida ge så tydligt som möjligt. Det är inte alltid helt lätt att sedan följa upp resultaten. Där ska man självklart vara väldigt aktiv, så att man vet vad man gör om man prioriterar.

Nu är dock läget så akut att vi skulle önska att man skulle ge ännu mer pengar under det här året. Det skulle vi ha gjort om vi satt i regeringen. Vi anser att vi måste öka kärnstödet till de multilaterala organisationerna ytterligare.

Från Moderaternas sida ser vi att det finns utrymme i det bilaterala stödet. Där skulle man kunna omprioritera, och det är detta som den här interpellationen handlar om. Man skulle kunna omprioritera från vissa delar av det bilaterala stödet för att öka anslaget till kärnstöd.

Alliansregeringen föreslog ett antal länder där vi ville fasa ut vårt utvecklingsbistånd och vårt biståndssamarbete. Ni väljer dock i ert budgetförslag att hålla kvar de länderna. Där finns det pengar att använda. Det är ett svar på biståndsministerns fråga.

Min interpellation handlar om det akuta läget just nu. Vi kommer tillbaka till budgetfrågor och prioriteringar senare i våra budgetdebatter. Min direkta fråga är i alla fall: Finns det inte mer pengar att hitta just nu under det här året i de medel som borde finnas kvar inom utgiftsområde 7 för att ytterligare stödja de människor som är i en akut situation där det helt enkelt är slut på mat?

Anf. 24 SOFIA DAMM (KD):

Herr talman! Tack, biståndsministern, för svaret! Jag vill återigen betona vikten av att det görs en översyn av de medel som Sverige ger till en lång rad FN-organ och andra organisationer. Det handlar inte om att tvärt avsluta inledda projekt. Det handlar om att ta ett lite långsiktigare ansvar. Vi pratar om den akuta situationen, men jag vill ändå lyfta blicken lite längre framåt och prioritera för att kunna ta detta ansvar.

Jag vill passa på att belysa en annan aspekt av flyktingsituationen. Väldigt många människor vill ju hjälpa till i den svåra situation som världen nu befinner sig i. Enskildas och civilsamhällets engagemang kompletterar det som det offentliga Sverige och övriga länder måste göra och behöver därför uppmuntras och stärkas.

Av regeringens alla skattehöjningar i budgeten framstår därför skattehöjningen på gåvor till hjälporganisationer som väldigt märklig. I en tid då vi verkligen behöver allt engagemang försvårar i stället regeringen det enskilda givandet till människor i nöd genom att ta bort den relativt lilla möjlighet till skattereduktion för gåvor som alliansregeringen införde. Ja, det

är en liten möjlighet, vilket ofta framhålls i debatten, men väldigt många givare har genom denna möjlighet ökat gåvobeloppet. Det är en direkt följd av den uppmuntran som reformen innebär. Många organisationer har också därmed kunnat göra betydligt mer.

Att i stället göra som regeringen nu väljer att göra och kraftigt höja anslaget till informationsinsatser i Sverige från biståndsbudgeten – detta med motiveringen att FN:s nya millenniemål ska kommuniceras och debatteras – känns som en märklig prioritering. I det läge som råder verkar svenska folket inte efterlysa en väldigt dyr biståndspolitisk debatt. Man efterlyser kraftfullt agerande och vill se konkreta resultat, och man är också beredd att hjälpa till med detta. Därför undrar jag helt enkelt: Varför gör regeringen denna prioritering?

Anf. 25 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Jag tycker ändå, Karin Enström, att det är lite egendomligt att tala om utfasning av bilaterala, långsiktiga utvecklingssamarbeten i en akut fas. Ett av de länder som den tidigare regeringen ville avsluta engagemanget i var Burkina Faso. Det är ett land där Sverige just nu stöder valsysteem. Det handlar om att man ska sätta upp ett säkert val efter ett antal kupp försök i landet. Vi har sett till att kvinnor har fått legitimation och identitetskort, så att de över huvud taget kan gå och rösta. Vi kommer att se ett ökat valdeltagande hos kvinnor tack vare specifikt svenskt långsiktigt utvecklingsbistånd.

Om Burkina Faso skulle bryta samman, vad händer då med flyktingar? Vad händer med de människor som hamnar under en militär eller annan regim? Det kan göra att hela landet bryter samman i ett inbördeskrig.

Vi har en väldigt viktig roll att spela i det långsiktiga. Vi kan inte, på grund av att resten av världen inte tar sitt ansvar för den humanitära katastrofen när det gäller akut matbistånd, avveckla ett sådant långsiktigt stöd som faktiskt ger förutsättningar för en demokratisk utveckling i människors länder. Det handlar också om en ekonomisk utveckling och om kvinnors deltagande. Det är precis de prioriteringar som regeringen gör.

Karin Enström lyfter frågan om kärnstöd. Det är väldigt viktigt att framhålla det. Sverige ger ett oöronmärkt stöd till de flesta av de här organisationerna. Det är ett mycket stort sådant, vilket gör att organisationerna har en flexibilitet. De kan gå dit där det inte finns tidningsrubriker. Det handlar om de bortglömda kriserna och om människor som sedan årtionden sitter i olika flyktingläger. Det kan också vara en naturkatastrof som inträffar. Innan andra regeringar hinner fatta beslut är våra organisationer på plats tack vare svenska pengar och att vi går in med kärnstöd.

Svar: Ja, jag har tagit upp det här i New York under toppmötet. Fler måste ta ansvar med just oöronmärkt stöd. Jag tycker att det egentligen är ganska sorgligt att världen *nu* börjar prata om massiva humanitära insatser i Syriens närområde för att detta har blivit väldigt synligt och påtagligt på hemmaplan i Europa just nu. Det här borde man ha reagerat på för länge sedan, precis som Karin Enström säger. Det är ett politiskt problem i boten. Vi måste stödja länderna i närområdet, och det gör Sverige. Sedan jag tillträdde har vi gett 100 miljoner kronor för första gången till Jordanien och till Libanon. Det handlar om förstärkningar i fråga om skolsystem, vatten och infrastruktur i länder som tidigare inte mottog svenskt bistånd.

Prot. 2015/16:11
2 oktober

Svar på
interpellationer

Vi ser nu över hela vår strategi för det här. Nästa år antar vi en ny Syrienkrisstrategi på sammanlagt 1,6 miljarder. Vi jobbar med att stärka hela Mellanöstern långsiktigt med vårt långsiktiga biståndsenagemang.

När det gäller översyn av våra gåvor till olika FN-organ vore det intressant att höra av Sofia Damm vilka organ som hon tycker är onödiga. Vi behöver nämligen ett globalt samarbete mer än någonsin. Vi har också ett hopp om en bättre framtid genom de nya globala hållbarhetsmålen, som antogs i fredags.

Sedan handlar det om det som Sofia kallar för informationsanslag. Det handlar inte om debatt. Det handlar om att engagera civilsamhället. Det är 36 miljoner kronor till skolor, museer, kommuner och andra som vill jobba med tvillingprojekt i utvecklingsländer för att se hur Sverige bäst kan hjälpa andra länder att ta sig ur fattigdom så att vi långsiktigt motverkar krig och konflikter.

Anf. 26 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Vi välkomnar självklart att vi får ta del av en dialog kring den oerhört angelägna Syrienkrisstrategin, inte minst med tanke på den oerhörda ansträngning som det är för grannländerna, som har fått se sina befolkningar utökas enormt, och alla de ansträngningar som det blir på de här systemen och på de här samhällena. Det handlar nu inte bara om att hjälpa enskilda personer utan om att se till att de här samhällena håller ihop och klarar pressen. Det är väldigt viktigt, och där är jag säker på att vi kan få en samsyn.

Men jag vill ändå komma tillbaka till att det här inte handlar om tidsningsrubriker eller strålkastarljus, utan det tar sin utgångspunkt i rop på hjälp från enskilda och inte minst från de organisationer som nu kämpar för att hjälpa och stödja och hålla människor vid liv som är på flykt i Syrien eller i Syriens grannländer. FN:s bedömning är att det saknas 2 miljarder dollar. Då är läget väldigt akut.

Jag vill komma tillbaka till min fråga som jag egentligen inte fick ett svar på. Jag skulle vilja se att bistandsministern gör ett nytt försök och ser vad som finns kvar i de outnyttjade medel som brukar kunna finnas just för väldigt akuta humanitära behov för att ytterligare stödja inte minst World Food Programme och den typen av organisationer som gör akuta insatser för människor som i dag riskerar svält eller redan svälter.

Anf. 27 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! Förra året stod världen plötsligt inför en ebolakatastrof av aldrig tidigare skådat slag. För några månader sedan inträffade orkanen Pam och jordbävningen i Nepal. Alla dessa tre exempel illustrerar att vi inte kan förutse vad som händer. Vi är nu i oktober. Vi har tre månader kvar av det här året.

Menar Karin Enström att vi ska använda alla existerande medel för en kris på grund av att det kommer flyktingar hit till Europa? Vi har gjort mer än de flesta andra länder vad gäller vårt humanitära ansvar. Vi tar emot flyktingar i vårt eget land. Dessutom engagerar vi oss aktivt i en reformering av det humanitära systemet så att vi ska kunna använda varje krona och varje dollar som sätts in i det humanitära systemet mer effektivt.

Om det inträffar en naturkatastrof eller någonting som vi inte kan förutspå i dag ska vi ha pengar, så att vi också kan gå in där. Då kommer det nämligen att finnas andra rop om det.

Vi sätter press på våra länder inom EU och alla de utvecklade länderna inom OECD att de ska ställa upp och göra sin plikt när det gäller att finansiera det humanitära systemet. Global säkerhet är i dag en global gemensam nytta. Vi kan inte sätta murar mot länderna i Mellanöstern, som är våra grannländer. Detta är alltså någonting som vi alla nu måste ta ett gemensamt ansvar för. Det kan inte bara vara Sverige, och vi kan inte utveckla våra långsiktiga engagemang för att ge matpaket när andra länder borde ställa upp och fixa det. Det finns också andra aktörer – näringslivet, filantroper och andra – som kan gå in och hjälpa till och stödja i den här situationen.

Vi har en aktiv dialog och en aktiv debatt kring de här frågorna. Jag tycker att vi kan vara stolta över det bidrag som svenska folket ger.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 8 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Motioner

med anledning av prop. 2014/15:127 Assisterad befruktning för ensamstående kvinnor

2015/16:129 av Karin Rågsjö m.fl. (V)

2015/16:193 av Per Ramhorn och Carina Herrstedt (SD)

2015/16:258 av Emma Henriksson m.fl. (KD)

§ 9 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 1 oktober

2015/16:31 Samlad styrning och planering av totalförsvaret

av Allan Widman (FP)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2015/16:32 Förankring av Vattenfalls försäljningsprocess av tyskt brunkol

av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:33 Krångligt regelverk för RUT-avdrag

av Niklas Wykman (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:34 Tydliga besked om bensinskatten

av Niklas Wykman (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

Prot. 2015/16:11
2 oktober

Svar på
interpellationer

§ 10 Anmälan om fråga för skriftligt svar

Följande fråga för skriftligt svar hade framställts:

den 1 oktober

2015/16:55 Riksdagens inflytande på filmpolitiken

av *Jörgen Warborn* (M)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 10.27.

Förhandlingarna leddes av andre vice talmannen.

Vid protokollet

CLAES MÅRTENSSON

/Eva-Lena Ekman

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Avsägelse.....	1
§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 4 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 5 Svar på interpellation 2015/16:11 om hur hela Sverige ska leva	2
Anf. 1 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	2
Anf. 2 SAILA QUICKLUND (M)	3
Anf. 3 LARS TYSKLIND (FP).....	4
Anf. 4 EMMA NOHRÉN (MP)	4
Anf. 5 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	5
Anf. 6 SAILA QUICKLUND (M)	6
Anf. 7 LARS TYSKLIND (FP).....	7
Anf. 8 EMMA NOHRÉN (MP)	8
Anf. 9 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	8
Anf. 10 SAILA QUICKLUND (M)	9
Anf. 11 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	9
§ 6 Svar på interpellation 2015/16:6 om handgranat mot polisbuss.....	10
Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	10
Anf. 13 JEFF AHL (SD)	11
Anf. 14 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	12
Anf. 15 JEFF AHL (SD)	13
Anf. 16 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	14
Anf. 17 JEFF AHL (SD)	15
Anf. 18 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15
§ 7 Svar på interpellation 2015/16:7 om omprioritering av biståndet för att möta det akuta behovet	16
Anf. 19 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	16
Anf. 20 KARIN ENSTRÖM (M).....	17
Anf. 21 SOFIA DAMM (KD)	18
Anf. 22 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	18
Anf. 23 KARIN ENSTRÖM (M).....	19
Anf. 24 SOFIA DAMM (KD)	20
Anf. 25 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	21
Anf. 26 KARIN ENSTRÖM (M).....	22
Anf. 27 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	22
§ 8 Bordläggning.....	23
§ 9 Anmälan om interpellationer.....	23
§ 10 Anmälan om fråga för skriftligt svar	24
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 10.27.....	24